

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Ecclesiasticorum Vita, Moribus, Officiis Libri Tres

Schevichavius, Gisbertus

Mogvntiae, Anno M.DC.XXI.

Cap. LXVII. Divinae Excellentiae, quam alloquimur, contemplatio
attentionem conciliat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42349

donauit Dominus. Matth. 18. p. 18. Quicquid alligaueritis super terram, erit ligatum & in cælo, & quod absurdum est, Ecclesiæ præceptis v.g. annuæ confessionis & communionis, delectus ciborum, ieiunii celebrandi diei festi, audiendi sacri mera simulatione & fucio fieri posset latis. Itaque cum vocum enunciatione, & Deum honorandi intentio arctè copulanda. Ad quam intentionem & attentionem maximum momentum habet consilium S. Augustin. Conc. 3. in Psalm. 30. Si oras psalmus, orate. Et si gemit, gemite, & si gratulatur gaudete: Et si sperat, sperate. Et si timet, timete. Omnia enim quæ hic conscripta sunt: speculum nostrum sunt.

CAP. LXVII.

*DIVINAE EXCELLENTIAE,
quam alloquimur, contemplatio atten-
tionem conciliat.*

§. Quidam fortassis tacita opponit cogitatione, attentionis in precibus necessitatem cognouimus, ejus comparandæ retinendæq; modum ac rationem audire discuperemus.

§. Animaduersionem deprecationis conciliat paritq; diuinæ Majestatis & præstantiæ, qua cum nobis sermo est, consideratio, Peroraturus coram potentissimo & sapientissimo Principe singula sua verba, ne quid offendat, librat & ponderat, siue ut ait S. Augustinus lib. 1. Confess. cap. 18. Cum homo eloquentiæ famam querit, astans ante hominem iudicem circumstante hominum multitudine vigilantissime cauet, ne quid per linguæ errorem dicat inter homines. Quo in numero se fuisse confitetur ibidem cap. 19. ut plus vitauerit barbarismum quam vitia morum, quam & miseriam suam deplorat. lib. 6. Conf. c. 6.

suum angorem & sollicitudinem Imperatori laudes recitaturi componens cum pauperis cura soluti, quem obuiam habuit iocatione & laticia.

*Clarissimis
Oratoribus
animos in
pedes decedit
ob Principis
dignitatem.*

§. Sanè nobilissimi Oratores coram magnis Principib. vel orationis initio vel medio cursu propter metum & reuerentiam obticuerunt, vt coram Philippo Macedonum Rege Demosthenes, coram Areopagitis Theopraftus Eresius, coram M. Antonio Herodes Atticus, coram Seuerio Imperatore Heraclitus Lycius, coram Alexandro summo Pontifice Bartholomaeus Socinus. Quo ergo animo, quam vigilant, quam sollicito & circumspetto debet esse homunculus coram Deo immortali totius vniuersitatis architecto & Domino coram illis caelestibus spiritibus causam oraturus?

*Quaratione
Dei dignitas
& hominis
humilitas in
precibus co-
gitanda.*

§. Quod eleganter & prorsus piè commendat mellissimus Doctor S. Bern. serm. de quatuor orandi modis. Illud breuiter, inquit, dico omnibus, nonnullos (vt arbitror) experiri interdum in oratione ariditatem & hebetudinem quādam mentis, vt solis orantes labiis non satis attendant, neque quid dicant neq. cui loquantur, pro eo, quod velut ex consuetudine quadam cum minus digna reuerentia & solitudine accesserunt. Quid enim aliud cogitare debet frater intrans ad orationem, quam Propheticum illud Psalm. 41. v. 5. Ingrediar in locum tabernaculi admirabilis vsq. ad domum Dei? Omnino si-

*Precaturus
animus coram
Deo & caeli-
tib. sistendus*

quidem oportet nos orationis tempore curiam intrare caelestem, illam vtiq. curiam, in qua Rex regum stellato sedet solio, circumdante innumerabili & ineffabili beatorum spirituum exercitu. Vnde & ipse, qui viderat, quia maiorem numerum non inuenit Millia, ait Dan. 7. vers. 10. millium ministrabant ei, & decem

*Quib. ad pre-
cationē vir-
tutibus ac-
cedendum.*

centena millia assistebant ei. Quanta ergo cum reuerentia, quanto timore, quanta illuc humilitate accedere debet, a palude sua procedens & repens ranuncula vilis? Quam tremebundus, quam supplex, quam deniq. humilis & sollicitus, & totus intento animo, maiestati gloriae, in praesentia Angelorum, in concilio in-
fuso

rum & congregatione assistere poterit miser homuncio? In cunctis igitur actionibus nostris, multa opus est animi vigilantia, sed precipue in oratione. Etenim sicut in Regula nostra (Sancti Benedicti) legimus, licet hora omni & omni loco oculi Domini super nos speculentur, maxime tamen in oratione. Licet enim semper videamur, sed etiam nunc presentamus & ostendimus nos quasi facie ad faciem coram Deo loquentes.

Deus precantes attendit.

§. Porro quamvis ubique sit Deus, in celo tamen orandus est, ibique orationis tempore cogitandus, ut mens nostra non in celo cœ-Oratorii recto, non aeris spatio, non ipsa nubium retardetur templandus. densitate, iuxta eam formam, quæ nobis à Christo tradita est, Matth. 6. versic. 9. Vbi ait. Pater noster qui es in celo. Sic igitur oret, qui orat, tanquam assumptus & presentatus ei, qui sedet super excelsum thronum in Angelis, qui minime ceciderunt, & eleuatum in hominibus, quos suscitauit de puluere inopes, & erexit de stercore pauperes, sic, inquam, semetipsum consideret, & sic attendat, tanquam presentatum Domino maiestatis, & dicat cum Abraham Genes. 18. versic. 27. Loquar ad Dominum cum sim puluis & cinis. Et quia suo precepto commonitus, tua institutione formatus, id præsumo Domine fons pietatis.

Precanti & propria abiectione consideranda.

§. Hæc omnia S. Bernardus, qui vult, ut in cœlestem regiam animo penetremus, & ibi præpotenti Deo supplices facti, coram & cum Angelis illum adoremus, & quasi præsentem intueamur, ut Michæas 3. Regum 22. versic. 19. Vidi Dominum sedentem super solium suum, & omnem exercitum cœli assistentem ei à dextris & à sinistris. Ut Isaias cap. 16. versic. 1. 2. 3. Daniel. cap. 7. vers. 9. 10. Iterum vers. 12. 13. 2. monet accuratè perpendamus, quod Deus quidem ad omnia nostra instituta aduigilet, juxta illud Prouerb. 5. v. 22. Respicit Dominus vias hominis, & omnes gressus eius considerat. Animum tamen diligentius advertere ad preces nostras. Non est alienatio tam grandis, ait Moyses Deut. 4. vers. 7.

Deus ad preces nostras attendit.

quæ habeat Deos appropinquatos sibi, sicut Deus noster adest cunctis obsecrationibus nostris: 2. Paralip. 7. vers. 15. Oculi mei erunt aperti, & aures meæ erectæ ad orationem eius, qui in loco isto orauerit. Precaturi enim nos ultro diuino conspectui exhibemus & sistimus, & ejus in nos oculos prouocamus. Tertio hortatur ut cum Abrahamo deprecantes diuinam Majestatem summa reuerentia, submissione ac pietate suspiciamus, adoremus, obseruemus. Hunc autem solennem Sanctis fuisse morem, ut in precibus infinitam Dei celsitudinem considerarent, & obstupescerent, & sic animum attentum continerent, sacra testantur monumenta. 2. Paralip.

Iusti in de-
precatione
diuinam ob-
stantis dei
les proponit
majestatem.

14. vers. 11. Domine, ait Asa, non est apud te vlla distantia, utrum in paucis auxiliieris, an in pluribus: adiuua nos Domine Deus noster. Psalm. 5. versic. 2. Intende voci orationis meæ Rex meus & Deus meus. Baruch. 3. vers. 1. Et nunc Domine omnipotens, Deus Israel, anima in angustiis, & spiritus anxius clamat ad te, audi Domine & miserere. Iudith. 13. versic. 9. Confirma me Domine Deus in hac hora. Et cap. 16. versic. 3. 4. Hesthera 13. vers. 9. 10. Matth. 8. v. 2. 3. Domine, si vis, potes me mundare, tantus Dominus es, ut sola voluntate omnia possis. Et Saluator noster Matth. 11. v. 28. Con-

Sancti coram
diuina Ma-
iestate se ab-
ticiunt.

sisteor tibi Pater Domine cæli & terræ, &c. Eandem Dei immensam excellentiam animo intuentes Sancti mente pariter & corpore se coram illa prostrauere. Notissimum est, quod Christus Deus noster etiam in faciem prociderit. Matth. 26. v. 39. S. Iacobus Iustus ex crebra & diuturna flectione, genua habuit callosa & dura instar cameli ut testis est, in Catalog. Scriptorum Ecclesiasticorum S. E. Hieronymus & Eusebius lib. 2. hist. l. 23. Eadem de causa & B. Tharsilla S. Gregorii Magni amita, & genibus & cubitis callum obduxerat, ut ipsemet memorat 4. Dialog. cap. 16. & homil. 38. in Euangel.

§. S. Basil.

§. S. Basilii in regulis breuius disputatis, ponit quaestio-
nem: Quomodo quis assequi possit, ne inter orandum mente
euagetur. Respondet regula 21. Si credat Deum adesse, qui
scrutatur corda & renes, Psalm. 7. v. 16. Quod simili quo-
dam illustrat regula 201. Si enim, ait principem aliquis, ^{Considerata}
aut praesidem intuens, & cum eo loquens oculos ab eo dimouere ^{praepotentis}
non solet, qui non tantum credibilis est, intentam mentem ^{Dei praesen-}
habiturum illum, qui Deo preces adhibeat in eum, qui scruta- ^{tia mentis e-}
tur corda & renes, & illud facturum, quod scriptum est 1. Ti- ^{uagationem}
moth. 2. versic. 8. Leuant s puras manus sine ira & disceptati- ^{cohibet.}
one? Et non à precibus aberraturum, qui excellentem electi
viri David mentem induerit, qui de seipso loquens, ait, nunc ^{S. Davidis in}
quidem prouidebam Dominum in conspectu meo semper, quo- ^{precibus vi-}
niam à dextris mihi est ne commouear, Psalm. 15. versicul. 8. ^{gilantia.}
Nunc verò oculi mei semper ad Dominum, quoniam ipse e-
ueller de laqueo pedes meos Psalm. 24. versic. 15. Alias au-
tem: Ecce sicut oculi seruorum in manibus Dominorum suo-
rum: sicut oculi ancillae in manibus Dominae suae, ita oculi no-
stri ad DOMINUM DEVM nostrum, Psalm. 122. ver. 2.
Si coram aliis etiam aequalibus, quisque omni in re vitare re- ^{Simile aliud}
prehensionem studet, in statu, in ambulatione, in motu pro ^{precum}
cuiusque membri, multo magis, qui persuasum habet, ^{diligentia.}
se DEVM habere inspectorem, & veram esse promissionem
illam Vnigeniti Filii Dei, Matth. 18. versic. 20. Vbi duo vel
tres congregati fuerint in nomine meo, ibi in medio eorum
sum: itemque Spiritum sanctum adesse moderatorem & do-
norum distributorem effectoremque: similiter Angelos custo-
des vniuscuiusque, attender & maiori cum contentione
laborabit vt pietatem ita colat, vt ne qua in re DEI ^{Mens assidue}
voluntatem offendar. Atque hoc modo mens ipsa in ^{is in Deo co-}
officio vehementius ac diligentius confirmatur: Amplius ^{infixa}
si illud etiam implere studuerit: Benedicam DOMINUM ^{haud facile}
in omni tempore, semper laus eius in ore meo. ^{à precib. ad}
Psalm. 33. versicul. 1. Et item illud. Meditabitur in le- ^{alia aberrat.}
ge DOMINI die ac nocte, quo videlicet mens in aequabili per- ^{Psalm. 1. v. 2.}

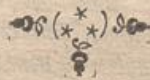
enniꝑ, meditatione contemplationeq, voluntatum Dei occupata, nequaquam spacium inueniat, quo ad futes cogitationis possit aberrare. Hactenus S. Basilius.

C A P. LXVIII.

*QVO NOS MODO DEVM PRÆ-
sentem effingere possimus.*

§. **M**Ultis autem modis Deum nobis præsentem cogitare possumus, vel vt conseruato-rem pereuntibus, aut reis & supplicio dignissimis, vt æquissimum iudicem, siue tanquam resipiscentibus filiis clementissimum patrem, seu velut perfidiolis feruis iratum Dominum, tanquam benignissimum Regem morigeris subditis, velut indigentibus copiosissimum & liberalissimum Principem, & id genus alia. Possumus & pro temporis conditione & nostra pietate Christum præsentem nobis exhibere in Nazaracheno conclau, in Bethlehemitico stabulo, in templo, in solitudine, in monte, in synagoga in mensa, in horto, in cruce, in sepulchro, in cælo.

§. Iuuat & plurimum vt coram DEO induamus personam Dauidis Manassæ, filii prodigi, publicani, peccatricis Lucæ 7. adulteræ Iohan. 8. infirmi, captiui, egentissimi, mortis rei & similia.

CAP.